

Elektronický informačný bulletin

IV. ročník - november - 2016

NOVINKY Z EÚ

MONITOR VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY 2016

Ide o v poradí piate vydanie dokumentu, v ktorom Európska komisia mapuje vývoj systémov vzdelávania a odbornej prípravy v EÚ a zároveň hodnotí plnenie cieľov stanovených v stratégii Európa 2020 v oblasti vzdelávania. Správa konštatuje, že pokiaľ ide o investície do vzdelania verejné výdavky na vzdelávanie v EÚ po troch rokoch začali opäť rásť. V šiestich členských krajinách, vrátane Slovenska, bol tento nárast vyšší ako 5 % (Bulharsko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Rumunsko). Desať členských štátov výdavky na vzdelávanie v roku 2014 znížilo. Tohtoročné vydanie Monitora vyzdvihuje dôležitú úlohu vzdelávania v procese integrácie utečencov a migrantov. V porovnaní s domácim obyvateľstvom však migranti dosahujú slabšie výsledky. Niektoré členské krajiny už zaviedli opatrenia aby tento problém lepšie zvládali. Rakúsko napríklad zaviedlo prechodné triedy na úrovni škôl odborného vzdelávania a prípravy (OVP) a vo všeobecnom vzdelávaní. V Nemecku sa rokuje o nábore viac ako 40 000 učiteľov a tisícok sociálnych pracovníkov, aby sa podporilo vytvorenie asi 300 000 nových miest vo vzdelávacom systéme. Čo hovorí správa o Slovensku? Verejné výdavky na vzdelávanie dosiahli v roku 2014 4,1 % HDP, čo je výrazne menej ako priemer EÚ vo výške 4,9 %. Podobnú alebo nižšiu úroveň zaznamenali len štyri ďalšie členské štáty. V kľúčových ukazovateľoch stratégie Európa 2020 Slovensko za priemerom EÚ zaostáva najmä v podiele populácie s dosiahnutým terciárnym vzdelaním (28,4% v porovnaní s 38,7% v EÚ), v účasti dospelých na celoživotnom vzdelávaní (3,1% v porovnaní s 10,7% v EÚ), ako aj v miere zamestnanosti čerstvých absolventov (75,2% v porovnaní s 76,9 v EÚ). Slovensko naopak dosahuje výrazne lepší výsledok v indikátore predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy – 6,9% v porovnaní s priemerom EÚ vo výške 11%. Správa o Slovensku sa týka oblastí, ktoré sú v súlade s odporúčaním Európskej komisie: zlepšiť výsledky v oblasti vzdelávania zvyšovaním atraktívnosti učiteľského povolania a posilňovaním účasti rómskych detí na všeobecnom vzdelávaní už od raného detstva. Správa analyzuje potrebu investovania do vzdelávania s cieľom riešiť demografické problémy a problémy kvalifikácie. Rovnako sa venuje aj potrebe modernizácie školského, ako aj vysokoškolského vzdelávania.

ETIAS - EURÓPSKA ESTA

Európska komisia navrhla zriadenie Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS). Ide o jednu z priorit dohodnutých na bratislavskom summite a túto iniciatívu avizoval aj predseda EK Jean-Claude Juncker vo svojom septembrovom prejave o Stave únie. Ide o vytvorenie automatizovaného systému na identifikáciu osôb, vďaka ktorému budeme vedieť, kto do Európy prichádza, ešte skôr, ako sem dorazí. V systéme ETIAS sa budú zhromažďovať informácie o všetkých cestujúcich požijajúcich právo bezvízového styku prichádzajúcich do Európskej únie, umožní aj predbežné kontroly zamerané na nelegálnu migráciu a bezpečnosť. Zriadenie systému ETIAS je jedným z opatrení na zlepšenie ochrany vonkajších hraníc Únie, čím sa zvýši bezpečnosť všetkých Európanov v Schengenskom priestore.

Tlačová správa: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3674_sk.htm

OBETE DOPRAVNÝCH NEHÔD

Tretia novembrová nedeľa bola Svetovým dňom spomienky na obete dopravných nehôd, tento rok bola 20.11.2016. Pri tejto príležitosti vyšli aktuálne čísla monitorujúce počty obetí dopravných nehôd na cestách v EÚ. V minulom roku zomrelo pri dopravných nehodách v EÚ 26 100 ľudí. To je 70 ľudí za deň, 370 sa zraní a utrpí zranenie s celoživotnými následkami. Dobrá správa je, že celkový trend za posledných 20 rokov je pozitívny. V porovnaní s rokom 1995 sa počet smrteľných obetí nehôd na cestách znížil o takmer 38 000 osôb (-59.2%, zo 64 000 v 1995 na 26 100 v 2015). Pre porovnanie, pri leteckých nehodách na území EÚ v roku 2015 zomrelo 283 ľudí, pri železničných nešťastiach 963. Najviac smrteľných obetí dopravných nehôd v roku 2015 bolo vo Francúzsku (3 461), Nemecku (3 459), Taliansku (3 428) a Poľsku (2 938). Najviac v pomere k počtu obyvateľov v Bulharsku (9.8 na 100 000 obyvateľov), Lotyšsku a v Rumunsku (obe 9.5). Najmenej obetí na počet obyvateľov bolo na Malte (2.6 obete na 100 000 obyvateľov), Švédsku (2.7) a vo Veľkej Británii (2.8). Priemer v EÚ bol 5.1 na 100 000 obyvateľov. Slovensko sa nachádza na úrovni Európskeho priemeru. V roku 2015 zomrelo na našich cestách 274 osôb, v porovnaní s rokom 2014 ide o pokles o 5,8%. Za posledných 20 rokov (1995 vs 2015) na Slovensku klesol počet smrteľných obetí dopravných nehôd o 58.5%.

ČO VIEME O ANTIBIOTIKÁCH?

Dnes si už po 9. krát pripomínáme Európsky deň zvyšovania povedomia o antibiotikách. Nadmerné užívanie antibiotík môže spôsobiť ich neúčinnosť. V EÚ zomrie ročne 25 000 ľudí v dôsledku infekcie spôsobenej práve baktériou rezistentnou voči antibiotikám. Ak sa tento trend nezastaví, je tu predpoklad, že do roku 2050 na celom svete zomrie ročne až 10 miliónov ľudí. Prieskumy ukazujú, že až 57% Európanov nevie, že antibiotiká nezaberajú na vírusy spôsobujúce nachladnutie či chrípku. Na druhej strane si je až 84% Európanov vedomých, že nepotrebné užívanie antibiotík ich robí neúčinnými a že ich treba prestať brať po užití celej predpísanej dávky. najaktuálnejší prieskum Eurobarometer ukazuje, že v posledných siedmich rokoch užívanie antibiotík kleslo v 16 krajinách EÚ o 6 percentuálnych bodov. Na druhej strane, až jedna tretina Európanov v posledných 12 mesiacoch užila antibiotiká. Trendy na Slovensku nie sú od európskych odlišné - ich užívanie pokleslo o 6 percentuálnych bodov, no v posledných 12 mesiacoch užilo antibiotiká podľa prieskumu 35% Slovákov. Užívanie antibiotík je vyššie medzi ľuďmi s nižším vzdelaním (39%) a v horších ekonomických podmienkach (44%). Viac nájdete v článku: https://ec.europa.eu/slovakia/news/eu_antibiotic_awareness_day2016_sk

PRAVIDLÁ PRE PLATBNÚ NESCHOPNOSŤ PODNIKOV

Európska komisia predložila balíček pravidiel v oblasti platobnej neschopnosti podnikov. Spoločnostiam zažívajúcim finančné ťažkosti to má poskytnúť viac príležitostí včas reštrukturalizovať ich činnosť, aby sa vyhli konkurzu a zabránili prepúšťaniu zamestnancov. Vďaka týmto pravidlám získajú podnikatelia po konkurze druhú šancu opätovne podnikat'. Zlepší sa aj efektívnosť a účinnosť insolvenčných konaní v EÚ. Na Slovensku sú konania pri insolvenčii zdĺhavé, v priemere trvajú 4 roky, pričom priemer EÚ sú dva roky. Vďaka novým pravidlám by sa tento proces mal urýchliť a zefektívniť. V súčasnosti je Slovensko na 18. mieste spomedzi členských štátov čo sa týka efektivity týchto konaní.

EURÓPSKE SÚŤAŽE

Európska cena Karola Veľkého pre mládež 2017

Dokedy: 30. január 2017

Kde: Európa

Kedy: vyhlásenie víťazov - 23. máj 2017

Cena Karola Veľkého pre mládež je organizovaná Európskym parlamentom spoločne s Nadáciou medzinárodnej ceny Karola Veľkého mesta Aachen a je určená mladým ľuďom, ktorí boli zapojení do projektov zameraných na podporu porozumenia medzi ľuďmi z rôznych európskych krajín. Cieľom je podporovať rozvoj európskeho povedomia medzi mladými ľuďmi a ich účasť na projektoch európskej integrácie. Autori nominovaných projektov musia byť vo veku od 16 do 30 rokov, zároveň by mali byť občanmi alebo obyvateľmi niektorého z 28 členských štátov Európskej Únie.

Kritériá nominovaných projektov:

- podporujú európske a medzinárodné porozumenie
- posilňujú rozvoj spoločného zmyslu pre európsku identitu a integráciu
- slúžia ako vzor pre mladých ľudí žijúcich v Európe a sú praktickými príkladmi
- spolunažívania Európanov ako jednej komunity

Víťazné projekty budú ocenené sumou 7500, 5000 a 2 500 Eur, okrem finančného ohodnotenia budú ich autori pozvaní na návštevu Európskeho parlamentu v Bruseli alebo Štrasburgu a na 4-dňový výlet do mesta Aachen v Nemecku. Projekt môžeš zaregistrovať prostredníctvom elektronického formuláru najneskôr do 30. januára 2017. Podrobnejšie informácie a súťažné pravidlá sú <http://www.charlemagneyouthprize.eu/sk/rules.html>

SÚŤAŽ KRÁTKYCH FILMOV NA TÉMU „KLIMATICKÉ ZMENY“

Dokedy: 31. december 2016

Kde: krajina pôvodu nerozhoduje

Kedy: vyhlásenie víťazov - 22. marec 2017

„Možno práve tvoj film môže inšpirovať ľudí, aby bolo naše mesto zelenejšie!“ Pod týmto mottom vyhlásil UNEP (United Nations Environmental Programm) výzvu na predkladanie krátkych filmov ohľadom klimatických zmien.

Postup ako sa zapojiť:

- vyber si oblasť Climate action: Nulový odpad, Udržateľná doprava, Obnoviteľná energia alebo Korene
- vytvor video v dĺžke trvania maximálne 3 minúty súvisiace s klimatickou oblasťou, ktorú si si vybral. Video bude tvojou odpoveďou na otázku: „Ako to spraviť, aby to stálo za to?“
- nahraj svoje video na YouTube, Twitter alebo Facebook, označ ho (tagom) ako #climateactionfilm
- najneskôr do 31. decembra 2016 vyplň nasledovný prihlasovací formulár

Súťaž je otvorená pre všetkých, nemá žiadne obmedzenia týkajúce sa štýlu alebo žánru, termínu vzniku videa, alebo počtu prihlásených záznamov.. Nemusíš byť profesionálny filmár, nezáleží na tom odkiaľ si, dôležitý je len tvoj príbeh. Príspevky v dĺžke trvania viac ako 3 minúty budú zo súťaže automaticky vyradené. Slávnostné vyhlásenie víťazov sa uskutoční 22. marca 2017, víťazi budú odmenení. Všetky podrobnosti v angličtine si pozri na: <http://www.greenfilmfest.org/contest>

GRANTY SR A EÚ

„CHCEŠ ROZVÍJAŤ SVOJ TALENT? PODPORÍME ŤA!“

Uzávierka: 31. január 2017
Maximálna výška grantu: 2 000 eur

AXA Nadačný fond v Nadácii Pontis vyhlasuje 2. ročník grantového programu „Chceš rozvíjať svoj talent? Podporíme Ťa!“ Program je určený pre študentov vo veku 15 – 26 rokov, jeho cieľom je napomôcť rozvinúť svoj talent tým mladým ľuďom, ktorí túžia na sebe pracovať, no brzdia ich nedostatok finančných prostriedkov. Je určený na pokrytie výdavkov ako sú:

- náklady na zabezpečenie účasti na súťažiach, konferenciách, tréningoch, vzdelávacích seminároch, kurzoch a pod.
- náklady spojené s prípravou na súťaž, konferenciu a pod.
- náklady spojené s výskumom, analýzou, vyvíjaním učebnej pomôcky, softvéru, aplikácie, videa a pod.
- ďalšie náklady priamo sa viažuce na rozvíjanie nadania žiaka alebo študenta

Grantová výzva je určená pre žiakov a študentov, ktorí sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii, pre podanie žiadosti je nutné vyplniť elektronický formulár v nasledovnom odkaze - <http://www.darca.sk/authake/user/register>.

Všetky potrebné informácie si môžeš prečítať na: <http://www.nadaciapontis.sk/clanok/podporime-cielavedomych-studentov/2104>, v prípade nejasností píš na lubica.chnapkova@nadaciapontis.sk.

KULTÚRA NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN NA ROK 2017

Uzávierka: 16. január 2017
Maximálna výška grantu: 150 000 eur

Úrad vlády Slovenskej republiky vyhlásil výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v programe Kultúra národnostných menšín na rok 2017. Účelom výzvy je zachovanie, vyjadrenie, ochrana a rozvoj identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín, výchova a vzdelávanie k právam národnostných menšín, interetnického a interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi národnostnou väčšinou a národnostnými menšinami a etnickými skupinami. Program Kultúra národnostných menšín sa člení do nasledovných pod-programov:

- zachovanie, vyjadrenie, ochrana a rozvoj identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín
- výchova a vzdelávanie k právam národnostných menšín
- interetnický a interkultúrny dialóg a porozumenie medzi národnostnou väčšinou a národnostnými menšinami a etnickými skupinami

Vzor formulára žiadosti o poskytnutie dotácie ako aj formuláre jednotlivých projektov sa nachádzajú v elektronickom dotačnom systéme na webovom sídle úradu splnomocnenca vlády. Všetky potrebné informácie si môžeš pozrieť na:

http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/6730_vyzva-na-rok-2017-od-16-novembra-2016-do-16-januara-2017.pdf

